

Dějiny Klubu českých turistů ve Vamberku – díl 2.

(Niže uvedený text je volným opisem z kronik oddílu KČT ve Vamberku, Metodického dopisu 100 let organizované turistiky ve Východočeském kraji – 1988 a Kroniky města Vamberk).

Založení odboru KČT ve Vamberku

V r. 1919 je mezi nově vzniklými odbory KČT uváděn také Vamberk, založení odboru bylo schváleno výměrem z 15. 4. 1919. Seznam členů však ústředí nepředložil, proto nedošlo k vystavení členských legitimací.

Ke skutečnému ustavení došlo až 19. 4. 1923, kdy na schůzi (za účasti zástupce ústředí, předsedy Orlické župy K. Kašpara, většího počtu členů z Kostelce n. Or. s předsedou Aug. Boehmem a dalších) byl zvolen výbor a připraven program činnosti. Ustavující schůze se konala v hotelu „Hrad“ za značné účasti. Do výboru byli zvoleni Antonín Bednář, Antonín Mach, Karel Dvořák, Zdeněk Zeman, František Potůček a slečna Božena Barvínková. Za náhradníky paní Bačínová, František Bárnet a Václav Držmíšek. Za revizory Josef

Antonín Bednář, továrník, 1. předseda odboru, štědrý mecenáš odboru

Antonín Mach, řídící učitel v Merklovicích, jednatel a hlavní iniciátor vzniku odboru

František Pátek, disponent firmy Bednář, 1. pokladník OT

Hajniš a František Pátek. Závěrem byly přečteny stanovy, určena stanice klubu v hotelu „Hrad“ a požádán jeho majitel o spolupráci a vyložení knihy turistů.

Dne 27. 4. 1923 byl ustaven výbor nově založeného odboru. Předseda Antonín Bednář (továrník a komerční rada), místopředseda Zdeněk Zeman (továrník), jednatel

Antonín Mach (učitel), zapisovatelka Božena Barvínková (učitelka) a pokladník František Pátek (disponent). Delegátem do ústředí byl zvolen Antonín Bednář, do župního

Ze společné vycházky vambereckého odboru s rychnovským v r. 1923 – Na zbrani u Rybné nad Zdobnicí, druhý zprava dole s bradkou JUDr. Jindřich Štemberka, propagátor a milovník Orlických hor a od roku 1919 předseda turistické Orlické župy, uprostřed manželé Obstovi (pán s pružnou kravatou a dáma v černém klobouku) – Bohumil Obst, disponent firmy Bednář, v letech 1923 a 24 pomáhal značkovat turistické trasy

Výlet na Krkonoše 18. 8. 1924 – Bárnetovi, Koblicovi 3, Klapkovi 2, Baierová, Smolíková, Plocek, Jánek, Bednář L., Kobková

Antonín Mach při prvním značení (usazování orientačního kamene) na Blatnách nad Javornicí v roce 1924 (kočí Josef Flekr, pomáhá Neugebauer)

Vamberecký odbor při slavnosti kladení základního kamene Masarykovy chaty 14. 9. 1924

výboru Antonín Bednář a Antonín Mach, náhradníkem zvolen Zdeněk Zeman. Nakonec byly probírány první úkoly odboru.

První vycházku uspořádal odbor hned 1. května do Litic po tzv. Lützowově stezce, za účasti 17 členů. V první době po založení byla činnost velmi živá, vycházky

a zájezdy byly skoro každý týden. K projektu vycházek bylo zvoleno vícečlenné komitě, odebírána Časopis turistů a koupena turistická mapa Jiráskovy župy. Antonín Mach vypracoval orientační mapu Orlických hor, kterou uhradil předseda Antonín Bednář. Mapa byla zavěšena na budově radnice, poz-

ději přenesena na Vyhliďku, druhou daroval pak Zdeněk Zeman.

Dne 8. srpna 1923 uspořádal odbor první turistický večírek s pěkným pořadem: 1. Hudební číslo, 2. Proslov dr. Jindřicha Štemberky z Rychnova o turistice, 3. Recitace básně dr. J. Štemberky, 4. Hudební vložka, 5. Dvojpěvy A. Dvořáka, 6.

Hudba, 7. Veselohra „Sládcí“ od K. J. Erbeny, 8. Hudba, 9. Skauti.

Činnost odboru byla bohatá (vycházky, zájezdy, přednášky, večírky, aj.), neboť zejména v prvních letech trvání bylo hodně nadšení a obětavých pracovníků. Mezi prvními úkoly byla oprava a doplnění značení turistických cest. Označe-

Ukázky z tradičních krojovaných Antoníčkovských poutí Na Vyhliďce

ny cesty vedoucí do Studáněk, Litic, Potštejna, Rokytnice, až na Arnoštku (celkem označeno 70km). Práci s tím spojenou provedl především obětavý jednatel Antonín Mach (začal již o prázdninách roku 1922), v letech 1923 a 1924 mu pomáhali Stanislav Truhlář a Bohumil Obst. Byla zřízena turistická noclehárna ve škole s provozem o prázdninách, od založení dorostového oddílu upuštěno z důvodu, že v místě je organizace skautů.

Koncem r. 1923 měl odbor 95 členů. V roce 1925 došlo k otevření nově postavené Masarykovy chaty na Šerlichu. Interiér chaty a vkusné zařízení bylo vybaveno nákladem všech odborů v Orlické župě KČST. Výlohy našeho odboru s opatřením nábytku a výzdoby činily 9216 Kč, z toho získáno sbírkou 3676 Kč, zbytek uhradil p. Bednář, Antonín Koblic dodal záclony, Zdeněk Zeman matrace, Josef Suchánek dodal kamna do velké jídelny.

Dne 31. 12. 1939 je registrováno 120 členů (47 činných + 73 rodinných).

Dne 21. 5. 1940 se konala na Bednářově chatě valná hromada Orlické župy.

Žádost odboru o povolení Národní pouti na Vyhliďce byla vrácena okresním úřadem s tím, že musí být podána i v německém překladu. Z ústředí došla výzva, aby nearijci, tj. židé, vystoupili z turistického odboru. Ve Vamberku se to týkalo manželů Holzbauerových a ing. Erlicha.

23. 6. 1940 uspořádal odbor na Vyhliďce Národní krojovanou pouť, která se stala jakousi tichou manifestací. Účinkovala hudba kapelníka Malého a pěvecký sbor Sokola. Děvčata v národních krojích předvedla při klavírním doprovodu českou a moravskou besedu, chlapci předvedli různé závody a sokol. dorostenky zapěly píseň „Naše chata“, jejíž nápěv a slova si

Skupina před chatou Na Vyhliďce za návštěvy PhDr. Jiřího Gutha Jarkovského (1926), Jiří Guth Jarkovský uprostřed s brýlemi a knírkem, první zleva zřejmě MUDr. František Němec, čtvrtý zprava Antonín Bednář

samy složily. Nato odešel průvod za doprovodu hudby k obrazu sv. Antonína v lese pod chatou. Tam sbor krojovaných dívek zapěl píseň, tehdy oblíbenou, „Ty můj svatý Antoníčku“.

Ve válečných letech 1942-44 byla činnost odboru v důsledku mimořádných poměrů omezena (pouze na několik každoročních schůzí a vycházek). Pořádání tradiční pouti nebylo nadřízenými orgány již povoleno.

Slavností na chatě 18. 8. 1946 vzpomenu odbor 20 let její existence a současně zhodnotil celou mnohaletou činnost KČT. Odbor brzo ztrácí 2 funkcionáře. Dne 5. 11. 1946 zemřel ve svých 45 letech dlouholetý jednatel odboru, značkař a tajemník MěNV Ing. Jar. Boháč a 26. 12. 1946 poslední jednatel

odboru Karel Červenka, přednost poště. Ve své zprávě konstatuje tehdejší jednatel Felix Grüner, že se činnost v tomto roce nikterak nerozvíjí s konsolidací poválečných poměrů. Jeví se určitá únava a nechuť pro spolkovou práci, která

spocívá jen na několika obětavých jednotlivcích. Členů ubývá, zájem malý, noví nepřibývají.

Když v únoru 1948 bylo definitivně rozhodnuto o budoucím charakteru naší republiky, když byla vytvořena jednotná tělovýchovná

Na verandě chaty u příležitosti návštěvy PhDr. Jiřího Gutha Jarkovského (1926), Jiří Guth Jarkovský sedící třetí z prava (s brýlemi), pátý zprava Antonín Bednář, první zprava pravděpodobně MUDr. František Němec

Původní obrázek svatého Antonína nedaleko chaty.

Zástupci turistické župy Orlické při valné hromadě Na Vyhliďce, 21. 5. 1940

Výlet na Žampach 1940, Grüner, Barvínková, Říčařová, Krejbichovi

organizace – obrozený Sokol, byla do této organizace včleněna i celá československá turistika. Většina odborů byla proti sloučení a četní členové vystoupili. V roce 1949 přestává Klub československých turistů jako samostatná organizace existovat a jednotlivé odbory se stávají členy TJ Sokol. Zápisy vambereckého odboru z této doby jsou velmi stručné, vyplývající z celkové nervosity.

Ve výborové schůzi 12. 4. 1951 se konstatuje, že činnost ochabuje. Členů ubývá, neboť veškeré výhody byly zrušeny.

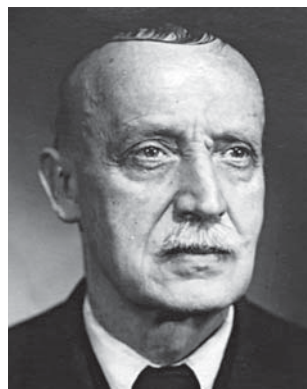
Ve výborové schůzi dne 20. 3. 1952 zvoleni: Antonín Koblic předsedou, Augustin Plocek jednatelem, Felix Grüner značkařem, Josef Lorenc místopředsedou, Jindřich Řehák vzdělavatelem, Antonín Koblic ml. referentem výletů, Marie Krejbichová statistickým referentem,

Josef Stárek správcem noclehárny, paní Božena Barvínková zapisovatelkou, Anna Luňáková a Františka Říčařová členy výboru.

Dne 11. 5. 1952 zemřel po delší chorobě zakladatel a velký příznivce oboru Antonín Bednář ve věku 89 let. Nad jeho hrobem dne 14. 5. promluvil Augustin Plocek a položil mu na rakev kytici z lesních větvíček z míst, která měl zesnulý tak rád. Jeho zásluh vzpomněl též Antonín Koblic u příležitosti výborové schůze dne 6. 6. 1952. V tomto roce zaslala ČOS odboru dotaz, že prý před chatou na Vyhliďce je dosud pamětní deska továrníka Antonína Bednáře, bývalého předsedy turistického odboru a poukazuje na přípis redakce satirického časopisu Dikobraz, v němž se dotazuje, kdy bude tato deska odstraněna. Zatím kovová písmena odstraněna a deska se použije

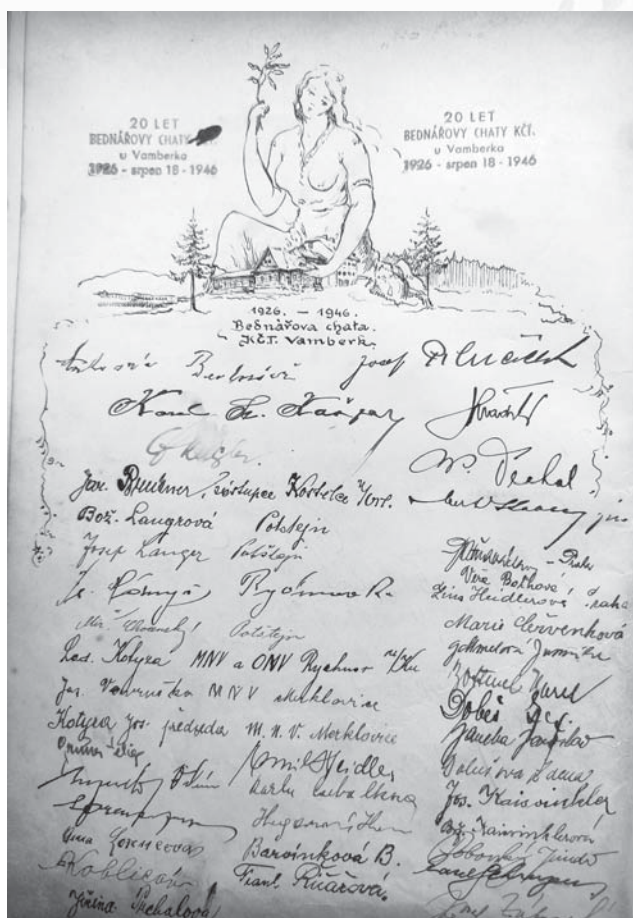
Rozvoz tabulek turistického značení v roce 1946

Antonín Koblic, poslední předseda odboru před likvidací v roce 1955

Augustin Plocek, poslední jednatel odboru před likvidací v roce 1955

Scan 1. strany zápisu ze slavnosti na chatě 18. 8. 1946, s podpisy zúčastněných, kde odbor vzpomínal 20 let existence chaty Na Vyhliďce (celkem 4 strany podpisů)

na umístění Machovy mapy, což bylo ohlášeno ČOS.

V roce 1952 výletní činnost „ožila“, bylo uspořádáno 6 výletů, z toho 3 dvoudenní.

V roce 1953 dochází ke vzniku sportovní organizace TJ Baník ve Vamberku, s níž byla jednota Sokol sloučena. Následně dochází, za účasti zástupců vambereckých turistů, k předání inventáře chaty Na Vyhliďce této organizaci. Všechny členy turistického oddílu je toho času 53.

Výborových schůzí ve dnech 25. 6. 1953 a 3. 12. 1953 se účastnilo pouze 6 členů. Dne 3. 12. 1953 jednatel vzhledem k tomu, že oddíl nevyvíjí a nemůže vyvíjet, nemá-li od jiných porozumění, žádnou činnost, pak též proto, že je výbor velmi zeslaben a mnoho členů vystoupilo, dává na uvážení, nebylo-li by dobré, kdyby se oddíl rozešel – likvidoval. Usnesení ponechat rozhodnutí do příští schůze. Na den 13. 7. 1955 svolal bývalý jednatel turistického oddílu Baníku Augustin Plocek schůzku zbývajících členů turistického oddílu, z kterých se dostavili: vedoucí Antonín Koblic, Jindřich Řehák, Bože-

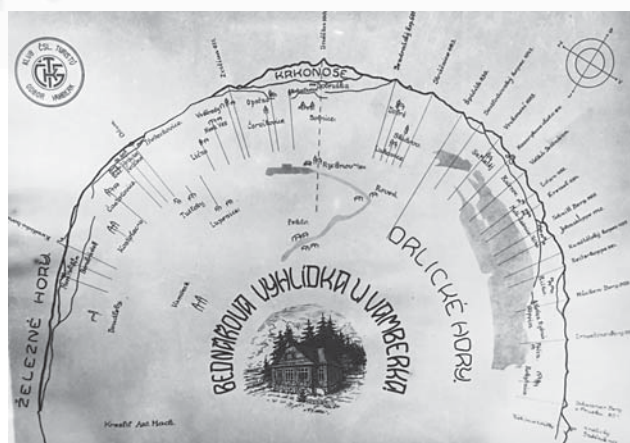
na Barvínková, Františka Říčařová a Augustin Plocek. Předmětem rozhovoru bylo, zda má být za daných poměrů pokračováno v činnosti, či nikoliv. Vedoucí Koblic uvítal přítomné a vyzval je k osobním posudkům. Jednatel Plocek uvádí, že z bývalých počtů členů klubu čsl. turistů 140 zůstalo ani ne pět. Sám do poslední chvíle doufal, že se snad činnost turistického oddílu zlepší a teprve před krátkou dobou, když viděl, že jsou marné jeho předpoklady, vystoupil z členství. Bývalý vedoucí Koblic, poděkoval znovu všem za jejich příkladnou a dlouholetou lásku k odboru a jejich obětavou činnost, která zůstane věčně zapsána v historii turistiky. Na to se účastníci rozešli s přátelským stiskem ruky. Byla to také poslední akce turistického odboru ve Vamberku, než došlo po několika letech klidu v roce 1964 ke znovuzahájení činnosti. Ale o tom někdy příště.

Bohouš Obst,

mobil 603388342,

email: kct.vamberg@seznam.cz

nebo na FB Kčt Vamberg

Rozhled od chaty, náčrt Antonína Macha

Jedna z pohlednic Josefa Teleckého (nájemce chaty), s prvorepublikovým symbolem KČST odboru Vamberg

KČT, odbor Vamberg,

za podpory Města Vamberka a ve spolupráci s Hotelem Krajka,
zve všechny příznivce turistiky a širokou veřejnost na

"Oslavu 100. výročí založení odboru KČT ve Vamberku"

v sobotu 22.4.2023

V rámci oslavy bude otevřena restaurace Chaty Na Vyhliďce.
Program akce a bližší informace budou zveřejněny v příštím čísle
Vambereckého zpravodaje.

